

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

St. 541 73

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 12 kor. | Negyed évre — — — 3 kor.
 Fél évre — — — 6 " | Egyes szám ára — — — 24 fill.
 Nyilttér soronként 50 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
 Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
 Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez,
 a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők.
 Kéziratok nem adatnak vissza.
 Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Középosztály és földbirtokmegosztás.

Irta: Dr. Baár Tibor.

Valamely társadalom haladásának irányát mindig a középosztály szabja meg, vagyis az az osztály, mely nem csupán a maga szükségleteinek kielégítésén fáradozik s létéért küzd, hanem emellett magasabbrendű célok is vezérik. Nemcsak a létfenntartás küzdelme meríti ki figyelmét, akaraterjét s cselekvését, hanem a közügyek, a közérdek, a mások érdekei is munkára serkentik. Minden szuverén közületben tehát odakell hatni a hatalomnak, hogy minél erősebb középosztály létesüljön, mert ellenkező esetben az osztályharcok túsajában a szélső elveket valló osztályok vagy egészen megsemmisülnek, ami még nem okozhatna gondot, vagy erőszakkal, esetleg más eszközökkel fölénybe kerülnek, győznek, s káros irányba befolyásolják a társadalmat s ennek keretén belül az állam hatalmát. Az ellentétek kiegyenlítése azonban egy egészséges, tetterős középosztály megteremtését s fejlődését teszi lehetővé. Ezt pedig csak az égbekiáltó vagyoni egyenlőtlenségek mérséklésével lehet tető alá hozni. Bár a mai kapitalis társadalomban ennek csak kevés lehetősége van, mindamellett megközelíthető; de ha ezen csekély alkalmakat s eszközöket is elmulasztjuk, a végcéltól távol maradunk s hozzá semmivel sem jutunk közelebb.

Ha a magyar társadalmi s illetve gazdasági viszonyokat tekintjük, s vizsgáljuk azokat az okokat, melyek a középosztály megerősödésének akadályául szolgálnak, elsősorban az alapul szolgáló gazdasági erőket kell figyelembe vennünk, ezeket kell egymással szembeállítanunk s mérlegre lennünk, mint amelyek az osztályharcok szülőokai gyanánt jelentkeznek. Magyarország ősidőktől fogva s ma is kizárólag agrárállam (csak Románia agrárabb Európában) s mint ilyenben a lakosság gazdasági erejét az általa megművelhető földterület birtoknagysága adja meg s eszerint igazodik a társadalom osztálytagozódása is.

Magyarország összes gazdaságainak száma az 1895. évi mezőgazdasági felvétel szerint (a szűkebb értelemben vett területen) 2.388.482 s e gazdaságok területe 36.857.283 katasztrális hold volt. S ha most a birtokmegosztást tekintjük, átlag egy gazdaságra 15 és fél katasztrális holdnak kellene esni. (Ez volna a szocializmus által propagált vagyoni egyenlőség merev keresztülvitele.)

Lássuk, hogy mit mutat a valóság? 100 holdig terjedő törpe- és kisbirtokok száma 2.364.847, tehát az összes birtokok számának 99.01 százaléka, még a 100 holdon felüli birtokok száma 23.635, tehát az összes birtokok számának 0.99 százaléka.

S ezzel szemben mit látunk?...

A 100 holdon aluli birtokok területe 19.292.114, a 100 holdon felülieknek pedig 17.565.169 katasztrális hold. A kisgazdaságoké

tehát a földterületnek csak 52.34 százaléka, ha pedig csak a gazdaságilag művelhető s jövedelmező (termő) területet tekintjük, az arány még kedvezőtlenebbé válik, mert a szűkebb magyarországi összterületből 46.515.612 katasztrális holdból csak 18.936.400 a termő, tehát 40.7 százalék, s ezzel szemben a nagygazdaságok az országnak nem több, mint 59.3 százalékát teszik ki.

Ezek az adatok kétségtelenül igazolják a magyar birtokmegosztás visszasságait s élénken bizonyítják a birtokpolitikai kérdéseknek mindinkább való előtérbe nyomulásának okát.

A külföldön már régebben látunk ilyen jelenségeket. Németország belső telepítésével az utolsó félszázadban rohamlépésben fejlesztette földművelését, városait s ezekben iparát, vagyonosodása, hatalma s ezzel nemzetközi tekintélye hihetetlen mérveket öltött, Oroszország forradalmi kormánya a társadalom gazdasági reorganizációjának jelszavával jutott a hatalomhoz, Wilson Mexikóban a latifundiumok felosztását követeli, Olaszthonban s Romániában szintén látunk birtokpolitikai reformokat (termelő- és bérlőszövetkezetek), mi sem természetesebb tehát, hogy a magyar föld reformja sem fog sokáig késni.

Illetékes körök már folytattak is ebben a dologban tanácskozásokat, de mindezekig, — a föld védelméről szóló rendeletről eltekintve — semminemű intézkedés nem történt. Hihető azonban, hogy a közeljövőben a középosztály erőteljesebb tételére, munkásságának produktívabbá fejlesztésére hathatós reformok fognak következni, melyek a társadalom régen sürgetett, megvalósulásra váró, közfelfogást feltüntető elveket tükröztetik vissza, s az így kialakult közösségben mindenki megtalálja meg a maga boldogulását, amint azt munkájával s szorgalmával maga is elősegíti.

— A községi és felekezeti tanítók, tanítónők, óvónők és menedékházvezetők újabb háborus segélye. A hivatalos lap legutóbbi száma a kultuszminiszter rendeletét közli az államsegélyben részesülő községi és hitfelekezeti elemi népiskoláknál alkalmazott rendes tanítók és tanítónők, valamint az államsegélyes községi, hitfelekezeti, társulati és egyesületi óvóintézeteknél és állandó menedékházaknál alkalmazott rendes óvónők és állandó menedékházvezetők újabb háborus államsegélye ügyében. A rendelet szerint a rendes tanítók és tanítónők évi ezerkétszáz, a rendes óvónők ezernyolcvan, a menedékházvezetők hétszázhusz, a szerzetes tanítók ezer, szerzetes tanítónők nyolcszáz, szerzetes óvónők pedig hatszáz korona háborus államsegélyt kapnak. A nem államsegélyes intézetek alkalmazottai ugyanebben a segélyben részesülnek, ha az intézetek fenntartói a jogcímet igazolják. A teljes munkakör elvégzésére az egész iskolai évre szóló meghívással alkalmazott helyettes (segéd-) tanítók, tanítónők, óvónők azokra a hónapokra, amelyekre a szorgalmi idő alatt alapdíjazásban

részesülnek, havi nyolcvan korona háborus segélyt kapnak. Azoknak az alkalmazottaknak háborus-segélyét, akik személyhez szólólag részesülnek fizetés kiegészítő államsegélyben, a kultuszminiszter hivatalból külön kérelem nélkül állapítja meg és utalványozza. A fizetékiegészítő államsegélyben személyhez szólóan nem részesülő alkalmazottak háborus államsegélye csak a fenntartóknak a kérelme alapján engedélyezhető. A kultuszminiszterhez címzett kérvényt az illetékes törvényhatósági közigazgatási bizottsághoz kell benyújtani. A rendelet hatálya nem terjed ki a Budapest székesfőváros és Fiume város által fenntartott intézetekre.

Városi ügyek.

A képviselőtestület közgyűlése.

A december 28-án tartott rendkívüli közgyűlés nevezetesebb határozatai a következők:

Az ipartestület kérelmére a megelőző két évihez hasonlóan 1918. évre is 600 K rendkívüli segítséget szavaztak meg.

Megállapították a legtöbb adót fizető képviselőtestületi tagok 1918. évi névjegyzékét, melyet lapunk más helyén egész terjedelmében közlünk.

Az indemnitási törvény alapján kiadott miniszteri rendelet leszállította az állami és törvényhatósági tisztviselők várakozási idejét az egyes fizetési fokozatokban való előlépés tekintetében egységesen három évre. Az állami és törvényhatósági, másfelől a városi tisztviselők javadalmazásában és egymásközi viszonyában fennálló törvényes rendelkezések szerint a várakozási idő leszállítása a városi tisztviselőkre is vonatkozik ugyan, a képviselőtestület azonban most elhatározta, hogy a leszállítást vonatkoztatja a városi szabályrendelettel tisztán a mi városunk tisztviselőire érvényes fizetési osztályok és fokozatokban való előlépésre is és kimondotta azt is, hogy az ebből folyó kedvezőbb javadalmazást a jogerőre emelkedést be sem várva azonnal folyósítja. Megállapították aztán a városi alkalmazottaknak újabb törvényesen minden gyermek után 400 K-val számítandó családi pótlékhoz egyenként való igényét. Az e címen nyert többlet is új ajándéka volt a tisztviselőknak. Tárgyalták a városi alkalmazottak újabb háborus segélyét és ezzel kapcsolatosan a város üzemeiben alkalmazottaknak is szavaztak meg méltányos háborus segítséget. Ez tudniillik a város pénztárát, az előbbi, amely a közigazgatási alkalmazottaknak jár azonban az állampénztárt terheli.

A városi árvaszék elnöke hivatalból a polgármester. Minthogy azonban előfordulhat, hogy őt hosszabb távollét vagy érdekeltség gátolja az elnöklésben, már évekkal ezelőtt elnökhelyettest választott a képviselőtestület Antoni Ede dr. akkori tiszti ügyész személyében és ilyen esetekben a tiszti ügyész helyettesévé Pataky Dániel dr. ügyvédet. A tiszti ügyész időközben nyugalomba ment,

helyébe most helyettes elnökül a helyettes tisztügyi ügyészt, Pataky Dániel drt, ügyész-helyettesül pedig a nyugalmazott tisztügyi ügyészt választották meg.

A helybeli szállodások kérésére újra szabályozták most az átvonuló katonatisztek megszállása esetén a város által fizetendő díjakat.

Tudomásul vették az aszfalt gyalogjáró utófelülvizsgálásáról szóló jelentést és jóváhagyták a Brotschi Frigyes vállalkozóval fatermelésre kötött szerződést.

Szászváros város képviselőtestülete legtöbb adót fizető tagjainak 1918. évi névjegyzéke.

Lusztig Mihály vállalkozó 6634/26 K, Vulcu János kereskedő 4191/36 K, Schuleri Károly gyáros 3818/88 K, Schuleri Frigyes gyáros 3694/60 K, Muntean Aurél dr. ügyvéd § 1877/16 K, Ardeleana pénzintézet 1754 K, Antoni Ede dr. ügyvéd § 1716/60 K, dr. Schuleri Károly ügyvéd § 1350 K, Vulpe Tivadar kereskedő 1331/11 K, Hermann Béla dr. min. s. titkár (Budapest) § 1280/36 K, Lefkovits Ármin kereskedő 1227/41 K, Boca Romulusz dr. ügyvéd § 1118/30 K, Popu János dr. orvos § 1051/76 K, Zobel M. G. kereskedő és iparkamarai tag § 1004/46 K, Wegner Frigyes gyáros 1004/41 K, Schumacher Lajos sütő és iparkamarai tag § 965/12 K, Bocz Soma bankigazgató 933/48 K, Vlád Aurél dr. ügyvéd § 926/06 K, Ábrahám Manó kereskedő 924/30 K, Szászvárosi Előleg. egyesület 921/02 K, Simon Ferenc nyug. ig.-tanár § 914/24 K, Demeter Kornél gyógyszerész § 901/62 K, Dávid Kornél dr. orvos § 816/34 K, Schelker Frigyes kereskedő 794/69 K, Barcsi János 789/79 K, Moldován Szilviusz dr. ügyvéd § 759/96 K, Preisich Jakab kereskedő 703/13 K, ifj. Corvin Simon 692/19 K, Szöllösy János dr. ügyvéd § 677/74 K, Breckner Mihály szappanos 667/88 K, Tábornszky Dávid vendéglős 666/90 K. (A §-sal jelölteknek adója értelmiségük alapján kétszeresen van számítva).

Felhívás!

A helyben létesítendő „Szászváros és környéke Hangya fogyasztási és értékesítő szövetkezet“ e hó végén a budapesti központ által később meghatározandó napon fogja alakuló közgyűlését megtartani.

Felhívjuk a közönséget, hogy addig is minél számosabban lépjenek be ezen üdvös intézmény kötelékébe. Egy üzlet rész 30 K. Jegyzéseket úgy mint eddig is, lapunk felelős szerkesztőjénél, ifj. Szántó Károlynál lehet eszközölni. Befizetéseket a Szászvárosi Takarékpénztár Rt. fogad el nyugta ellenében a délelőtti hivatalos órák alatt.

A kórházban ápoló beteg katonák karácsonyestéje.

A helybeli cs. és kir. tartalékkórházban ápoló beteg katonák a karácsonyi estét szép és lélekemelő ünnepség keretében ünnepelték meg. A dr. Grauer törzsorvos vezetése alatt álló kórház betegei hálás szívvvel gondolnak parancsnokukra s azon emberbarátokra, akik e szent estén önzetlenül, szívük melegével igyekeztek a beteg katonákkal elfeledtetni az édes otthon, a meghitt családkör hiányát. Az ünnepélyt, amely m. hó 24-ikén d. u. fél 5 órakor vette kezdetét, egy vonós-négyes ügyes, művészi játéka vezette be. (Mozart: Ave verum.) Ezután dr. Grauer törzsorvos tartott szép beszédet, melyet dr. Szabó főhadnagy magyar nyelven is ismertetett. A Gotterhalte és a magyar himnusz eléneklése (férfikar)

után Ferencz Pál róm. kath. és Bodor János ref. lelkészek magasszárnyalásu beszédekkel mondtak. Közben a férfikar egy karácsonyi magyar éneket énekelt el nagy háttal. Ezt követték Acker János evangélikus, Moldován János gör. keleti tábori-lelkészek és Jenea János gör. kath. esperes beszédei, amelyek nemcsak a beteg katonákat, hanem a jelenvolt vendégeket is mélyen meghatották. Közben német és román karácsonyi-éneket énekelt a férfikar.

Végül következett az ajándékok kiosztása. A szépen feldiszipított karácsonyfa alól csakhamar szétosztott a sok-sok ajándék, amit a beteg katonák érthető örömmel szívesen fogadtak el.

Az adományok között ott szerepelt a helybeli Vöröskereszt Egylet 275 drb. kalácsa és 280 csomag dohányja, cigarettapapírosa és gyufája. Ez és az 1350 K-nyi készpénzadomány lehetővé tette, hogy a hazájáért való küzdelemben beteggé lett katonák távol óvéiktől élvezhessék és érezhessék a krisztusi szeretet és a családi tűzhely melegét. Helyszüke miatt jövő számunkban fogjuk közölni a nemes szívű adakozók névsorát.

NAPI HIREK.

— **Az új alispán.** Mult számunkban megírtuk, hogy Hunyadvármegye törvényhatósága Lázár Farkas körösbányai főszolgabíró — Csulay Lajos főjegyző visszalépésével — egyhangulag alispánná választotta meg. A megválasztott alispán nyomban letette az esküt s megtartotta szép és tartalmas programbeszédjét, melyből megállapíthatjuk, hogy az új alispán mindenképp felett a vármegye békés fejlődésének, előrehaladásának lesz első harcosa. A reá váró nagy munkában bizalommal támaszkodik a megye kipróbált, derék tisztviselőire, a megye egész közönségére, melynek segítségével, jóakaró támogatásával a vármegyét úgy gazdasági, kereskedelmi, ipari, mint kulturális téren előbbre vinni lesz főcélja. Örömmel üdvözljük az új alispánt s hisszük, hogy eme nagy és mindnyájunk érdekét szolgáló munkájában a vármegye mindegyik polgára támogatni fogja. Ugy legyen! Itt említjük meg, hogy a puji főszolgabírói állásra szintén egyhangulag Barcsay Ákos tb. főszolgabíró és a megüresedett szolgabírói állásra pedig Rettegi Béla tb. szolgabíró választott meg.

— **Kinevezés.** Pogány Béla vármegyénk főispánja dr. Ajtay Aladárt, dr. Sándor Sándort és dr. Leitner Mihályt Hunyadvármegye tb. főügyészévé nevezte ki.

— **Kitüntetés.** A király Klausmann Gyula 64. gy.-ezredbeli tart. hadnagyot az ellenség előtt tanusított bátor és eredményes magatartása elismeréséül a hadiékítményes III. o. vaskorona-renddel tüntette ki.

— **Eljegyzés.** Dr. Felter Rudolf algyógyi körorvos, m. kir. honvédorvos eljegyezte Hammer Margitkát Aradon. (Minden külön értesítés helyett).

— **Kitüntetett Szászvárosiak.** A király az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásáért a következő szászvárosi illetőségű katonákat tüntette ki: Binder Józsefet, a m. kir. 40. sz. honvédtábori-tarack pótütegénél szolgáló népfelkelőt a Károly-csapatkereszttel, a 64-ik gy.-ezredben szolgáló Cseh Ágoston szakaszvezetőt a nagyezüst, Dizmácsk Ernő őrvezetőt és Dolka János népf. gyalogost a bronz és a kisézüst vitézségi éremmel, Farkas Andor népf. gyalogost a bronz és Dum Adolf népf. gyalogost pedig másodízben is a bronz vitézségi éremmel.

— **Biróválasztás.** 1917. december hó 23-án folyt le Algyógyon a községbíróválasztás, melyen Eperjess István főszolgabíró elnöklésével egyhangulag, az indokolatlan névszerinti szavazás által is újra Lukács Ferenc választott meg. E választás elismerést, bizonyos erkölcsi jutalmat jelent s azért is emeljük ki az egyébként nem sokat jelentő községbíróválasztások közül. Lukács Ferenc az 1914-ben nagyközséggé lett Algyógy-nak a legnehezebb időkben lett első bírójává. A hozzáfűzött bizalomnak, reménynek derekasan meg is felelt. Rendet teremtett és tartott fenn. A hadiszolgáltatásokban pedig — melyekből Algyógy-nak nagyon sok jutott — olyan teljesítményeket végzett, olyan szolgálásokat tett, mely megérdemelné a felsőbb elismerést is. Ez azonban késik. De legyen Lukács Ferencnek a legtöbbet érő jutalom egyszerű polgártársainak elismerése, bizalma. „Ilyen bíró kell nekünk, mert mindent lát“, mondá az egyik választó.

— **A ref. Kún-kollegium igazgatósága** értesíti a t. szülőket, hogy a konviktus élelmezése körül felmerült nehézségek miatt a karácsonyi szünetet f. hó 20-ig, vasárnap délutánig bezárólag meghosszabbította. A tanítás f. hó 21-én, hétfőn reggel 8 órakor fog megkezdődni.

— **Kitüntetés.** A király az ellenséggel szemben tanusított vitéz magatartásáért Szócs Istvánt, a 28-ik vadász-zászlóalj századosát a katonai érdemkereszt 3-ik osztályával tüntette ki. A kitüntetett százados annak idején, amikor a 28-as vadász-zászlóalj itt állomásozott, városunk társas életében élénk részt vett s kedves emlékeket hagyott maga után.

— **Sylvesterest.** A helybeli ev. szász nőegylet f. hó 1-én rendezett Sylvesterestéje úgy erkölcsileg, mint anyagilag fényesen sikerült. A közönség, amely zsufolásig megtöltötte a termet, mindvégig zajos tapsal honorálta az előadásokat. A program első számja egy vigjáték volt (cime: Ki nyert?). A kedves kis darab mindvégig állandó derűlttségben tartotta a közönséget. Graef Martha k. a. a fiatal özvegy szerepében igazán kedves jelenség volt. Ügyes és precíz játékában méltó partnere volt Bruckner Adolf ur a házibarát szerepében. Nagyon jók voltak: Jacksch Erna k. a. és Wahlers Henrich ur. A darab végén a szereplőket többször a lámpák elé hívták. Ezt követte Bruckner Józefa k. a. gyönyörű énekszám. Iskolázott alt-hangja tisztán csengett s előadása könnyed, közvetlen volt. Sűrű taps volt jutalma. Majdan egy rokokostilű táncos énekkettős került előadásra. Szereplők: Graef Martha és Schuller Irmgard k. a. Kedvesek, bájosak s festői öltözetükben hűek voltak. Énekük összhangzó, hangjuk lágy, kellemes és tisztán csengő, táncuk kecses. Nem csoda, hogy megis ujráták e szép számot. Ezután két szép élőkép került bemutatásra. A rendezés művészi izlésre vallott. Az elsősorban (Süsses Nichtstun) Valepági Rike, Widmann Gerda, Klein Mausi, Pap Melani és Antoni Martha k. a., a másodikban (Herzensfrage) Bruckner Adolfiné urnő és Bruckner Adolf ur jutatták ügyesen kifejezésre mindazt, amit az élőképeknek ábrázolniuk kellett. Végül a „Vidám kertésznők“ c. táncoséneket adta elő Antoni Berta, Schuster Erna, Stephani Elvine és Liebhardt Selma k. a. Ugy az ének, mint a tánc kifogástalan volt s a szereplőknek bőven kijutott a tapsokból. Meg is kellett ismételniük ezt a szép és ügyesen előadott számot. Az egyes énekszámokat zongorán özv. Schmidtné urnő kísérte a töle megszokott művészi precizitással. Legvégül

tombolajáték volt, mely után kezdetét vette a tánc, amely éjjel 2 óráig tartott, mikor is a publikum egy kellemesen eltöltött est édes emlékeivel tért haza.

— **Áthelyezés.** Az ujonnan fölállított átmeneti minisztérium mérnöki karába áthelyezték dr. Dénes Aladárt, a nagygáti kincstári aranybánya főmérnökét, aki ezen vezető állásában kiváló szaktudásról és tehetségről tett tanúságot.

— **A beteg katonák karácsonya.** Folyó hó 6-án vasárnap délután fél 5 órakor a helybeli cs. és kir. tartalékkórházban ápolt görög keleti és görög katolikus beteg katonák karácsonyestjét is szintén programmos ünnepség keretében ünneplik meg. Dr. Grauer törzsorvos, a kórház parancsnoka külön meghívóval hívta meg ez ünnepségre az illetékeseket. A 10 pontból álló program után az ajándékok szétosztása fog végbemenni. Az adományok sokasága mutatja, hogy a polgári lakosság szívvel-lélekkel igyekszik a családjaiktól távollevő beteg katonák karácsonyját kellemessé tenni s a kórházparancsnokságnak ebbeli nehéz munkájában segítségére lenni. Az ünnepség lefolyásáról jövő számunkban fogunk beszámolni.

— **Halálozás.** Ifj. Ferenczy Albert helybeli molnár-mester m. év december 30-án, 31 éves korában meghalt. Temetése f. hó 1-én ment végbe nagy részvét mellett.

— **Lelekészválasztás.** A helybeli gör. kel. egyház a múlt vasárnap töltötte be a volt lelkésznek és lapszerkesztőnek, Motza Jánosnak Romániába való szökésével megüresedett lelkési állást. A választás — amint már megirtuk — simán folyt le s az állásra Pakurariu Viktor jelenleg táborilelkész választották meg. A választás eredménye általános meglepetést és megnyugvást keltett.

— **A VII-ik hadikölcson sikere — Szászvároson.** A VII-ik hadikölcson jegyzések lezárultak s örömmel konstatalhatjuk, hogy polgáraink ez alkalommal is hiven teljesítették hazafias kötelességüket. Városunkban az egyes jegyzési helyeken az eredmény a következő: Vorschusverein Rt.-nál 762.200 K, Szászvárosi Takarékpénztár Rt.-nál 331.350 K, Ardeleana Rt.-nál 228.950 K, m. kir. adóhivatalnál 6500 K, m. kir. postahivatalnál 12850 K.

— **A szászvárosi ref. nőegylet 600 K-át** adott át a szászvárosi Vöröskereszt Egyletnek azzal a rendeltetéssel, hogy ezen összegből 200 katona fejenként 3 K karácsonyi ajándékot kapjon. A Vöröskereszt Egylet ezt az összeget akképen juttatta rendeltetési helyére, hogy 300 K-át a helybeli tartalékkórház, 300 K-át az üdülőtelep parancsnokságának adott át a katonák közt leendő szétosztás végett. Amidőn erről nyilvánosan beszámolni van szerencsénk, egyuttal hálás köszönetünket fejezzük ki úgy a magunk, mint a megajándékozott katonák nevében a nemes adományáért a ref. nőegyletnek. A szászvárosi Vöröskereszt Egylet elnöksége.

— **Kérem a „Szászvárosi Közszolgálati Alkalmazottak Beszerzési Csoportja”-nak t. tagjait,** hogy sziveskedjenek az élelmiszer kiosztásokról szóló hirdetéseket, amelyeket a könyvkereskedés hirdető tábláján időről-időre közzéteszünk, figyelemmel kíséreni, mert ha nem jelentkeznék a meghatározott időben a jegyek átvételére, akkor elveszítik az azon élelmiszerre vonatkozó jogosultságukat. F. hó 7, 8, 9 és 10-én, azaz hétfőn, kedden, szerdán és csütörtökön d. u. 4—6-ig hivatalos helyiségünkben (Magyar Kaszinó) folytatjuk a rizsjegy kiosztását. Aki elmulasztja ezen napokon a rizsjegy átvételét, annak ké-

sőbb a rizsjegyet már nem adhatjuk ki. Ugyanezen napokon a jegyek is kaphatók. Szászváros, 1918. január 4. Dr. Friedmann József, titkár.

— **Házasság.** Lápossy Béla tart. honvéd hadapródjelölt-örrmester, polgári iskolai tanár m. hó 31-én tartotta esküvőjét Sóllyom Jolánka urleánnyal, Sóllyom Ferenc lozsádi körjegyző leányával. Gratulálunk!

— **Adományok.** Bergh Tivadar főfelügyelő, kudzsiri vasgyári főnök a helybeli ref. nőegylet javára névnap gratuláció megváltása címén 20 K-t, a szászvárosi szücsmeszterek pedig a vak katonák javára 12 K-át küldtek be szerkesztőségünkhöz. A nemeslelkű adakozóknak hálás köszönetet mondunk a külön dicséretre nem szoruló humánus cselekedetért. Az adományokat rendeltetési helyükre juttatjuk.

— **Hirdetmény.** Közhírré teszem, hogy a m. kir. honvédelmi minister ur idei 23800 eln. 20. b. számú intézkedésével az 1912. évi LXIX. t.-c. alapján Szászváros város lóosztályozási járásban a ló- és járműösszeírása és ennek megtörténte után az 1918. évi március hó 1-i kezdettel újabb lóosztályozás foganatosítását rendelte el. Ennélfogva felhívom a ló- és járműbirtokosokat, hogy 1918. évi január hó 8-ig a lovak, öszvérszamarak, szamarak és málhásállat felszereléseken kívül a járművek, valamint a kordélyok (két kerekű kocsik), az egy- és kétfogatu kutya-hordélyok, szánkók, (ródlí), bivalyszánók, bivalyszekerek is bejelentendők. A szükséges bejelentőlapok a város kézbesítője házról-házra járva osztja ki. Azok a tulajdonos által kitöltve legkésőbb 1918. évi január hó 8-ig délelőtt 12 óráig a városi tanács 8. számú hivatalos helyiségében leadandó. A lovak utáni mentességi igény állatorvosi bizonyítvánnyal a bejelentőlap beszolgáltatásával egyidőben kell, hogy történjen. A nyilvántartó-lappal el látott és még benem hívott lovak is bejelentendők. A bejelentés megtétele után netán előforduló mindennemű változások késedelem nélkül a városi tanács 8. számú hivatalos helyiségében bejelentendők. Aki a kitöltött bejelentőlapot adott határidő alatt nem szolgáltatja be, vagy a bejelentés után beálló változásokat nem jelenti be az kihágást követ el és törvényes rendelkezések szerint lesz megbüntetve. Szászváros, 1917. december 29-én. A n d r a e, polgármester.

— **A 18 éves népfelkelők sorozása.** A honvédelmi miniszter elrendelte az 1900. évben született népfelkelőknek 1918. év január hó 12-től január hó 26-ig terjedő időben leendő sorozását. Az alkalmasnak osztályozottak 1918. év február hó 6-án kötelesek bevonulni.

— **A szászvárosi Goldmann Sámuel-féle fakereskedésbe (Ország-ut) irodai és raktári alkalmazásra egy női erő kerestetik.** Ajánlkozni személyesen kell, fizetés megegyezés szerint.

KÖZGAZDASÁG.

— **Az algyógyi Hangya fogyasztási szövetkezet közgyűlése.** 1917. dec. 19-én tartotta az algyógyi Hangya fogyasztási szövetkezet 1916. évi rendes közgyűlését. A szerény alaptőkével létesített szövetkezet 1916. évi zárszámadásával és mérlegével egyben 5 éves fennállásának eredményét tárta a tagok elé. Ez az eredmény egyfelől igazolta a szövetkezethez fűzött jó reménységet, másfelől fényesen, ellentmondást nem tűrő tényekkel cáfolta meg a kishitűek rémlátását, tartózkodását, nemkülönben az ellenségek rosszakaratu ráfogásait, hieszteléseit.

Az eredetileg 64 taggal alakult szövetkezetnek ma 180 tagja van 385 üzletrésszel. 1916. évi forgalma 89.000 K, holott a legfontosabb élelmicikkek, az igazán „currens” áruk liszt, cukor, rizs, kávé stb. már 1916-ban megszabott mennyiségben állottak a szövetkezet rendelkezésére úgy, hogy csupán kizárólag a tagokat láthatta el a cikkekkkel. Az évi feleslegből az alapító tagok üzletrészeinek megkésztetésére és vásárlási visszatérítés címen 6400 K áll rendelkezésre.

Megyénkben a szövetkezeti mozgalom még csecsemő korát éli. Hatóságainknak a mozgalom támogatására érveke nincs. Az arra hivatottak azonban karolják fel buzgalommal. Legyen az algyógyi, mint hunyadmegyei legöregebb szövetkezet 5 éves működésének szép eredménye felhívás, biztatás és lelkesítés a már megindult szövetkezeti mozgalom élesztésére.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetlen jó fiunk ifj. Ferenczy Albertnek a temetésén való részvétükkel fájdalomukat enyhíteni szivesek voltak, ezuton is hálás köszönetet mondunk.

Szászváros, 1918. január 4.

Ferenczy Albert és neje.

2 előadás!

2 előadás!

Előadás kezdete d. u. pont 5 és este 8 órakor.

Egyesült Erzsébet Mozgók
Szászvároson, a „Központi” szálloda dísztermében minden vasárnap 2 nagy előadás.

1918. évi január hó 6-án:

A gyehenna tüze.

Dráma 4 felvonásban. FRANZESKA BERTINI.

AZ ELŐITÉLET.

Nordisk-szinnmű 4 felvonásban. EBBA THOMSON.

Háborus heti hiradó.

Helyárok délután és este: Páholy 8 K, I. hely 1-50 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill. Karzat 60 fill. Számozott helyek!

Szives pártfogást kér teljes tisztelettel

A vállalat.

Ha butorokat akar venni, ne sajnálja az utat Maros-Vásárhelyre és tekintse meg Székely és Réti erdélyrészi butorgyár részvénytársaság kamarai szállítók

BUTORTERMEIT.

Ebédlok, uri- és hálószobák, szalonok, vas- és rézbutorok, szőnyegek, függönyök, zongorák hatalmas választékban, jutányos árak mellett. 121 3-10

China-vasbor

Elsőrangu minőségű vértképző gyógyszer, vérszegények, lábhadozók, sápkóros gyermekek részére kiváló erősítő szer. 00000 Ára 6 korona.

Kapható

DEMETER KORNÉL gyógyszerésznél
127 SZÁSZVÁROS 2-20

Schuleri Frigyes

Részvénytársaság Szászváros.

Eladunk marosmenti, küküllőmenti faj-, asztali-, pecsenyeborokat, továbbá rumot, likőröket, különböző édesített pálinkákat nagyban és kicsinyben. Szolid árak! :: Pontos és gyors kiszolgálás! :: Telefonszám 9.

Tisztelettel:

Schuleri Frigyes Részvénytársaság
138 Szászváros. 1—

Veszek

arany förmeléseket, törött gyűrűket, használhatatlanná vált arany ékszereket s más arany tárgyakat a legmagasabb áron. Levélbeli ajánlatokra is válaszolok.

Margel Vilmos,

órás és ékszerész :: ::

140 1— SZÁSZVÁROS, Vásár-utca.

Harisnya!

3 pár levágtalan rossz harisnyából készítünk 2 pár kifogástalan jó harisnyát, párját 1-20 K-ért. Szászváros, Hegy-utca 13. szám. 132 2-3

Eladó bútorok.

Fogadó-szoba-bútor szőnyeg- és képekkel, ebédlő- és háló-berendezés sürgősen **eladó**. Kapható új női télikabát, kosztümök s egyéb finom ruhák, muff nyakvédővel. Mérték: közepmagas, közép molett. Bővebbet a kiadóhivatalban, 133 2-2

Eladó ház. 126 3-5

Szászvároson, Romoszhelyi-utca 39. sz. (Dáné-féle) ház, **korcsmának, üzletnek** kiválóan alkalmas, **eladó**. Felvilágosítással szolgál: **Görög József** Lozsád.

Értesítés!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy mérték utáni fűzők, haskötlők, csipőszorítók, melltartók, grathalterek készítését, javítását és tisztítását bármikor elvállalom a legjutányosabb árak mellett. :: Kiváló tisztelettel:

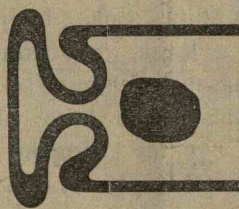
Schlein Frida Szászváros,
Varga-utca 3. szám. 108 6-6

Róna Jenő fényképészeti műterme Szászváros

(Vásár-utca)

Olcsó árak!

Felvételek este is!

Felvételek házon kívül!

Fényképészeti cikkek

jutányosan kaphatók!

Tisztelettel értesitem a n. é. városi és megyei közönséget, hogy

fényképészeti műtermemben

a legjutányosabb árban, a legszebb kivitelben nemcsak **nappal**, hanem **este** is (erre szolgáló villanyfénynél) felvételeket eszközölök. Kiváncsán **háznál is teljesítek felvételeket!**

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan eszközölök. — Elvállalom mindennemű **fénykép-nagyításokat**. Raktáramban fényképészeti cikkek **olcsó árban** kaphatók.

Cégem eddigi jó hírnevére ügyelve arra törekszem, hogy t. megrendelőim és vevőim teljes meglegedését mindenkor kiérdemeljem. — A n. é. közönség pártogását kérve, maradtam teljes tisztelettel:

RÓNA JENŐ fényképész,
Szászváros, (Vásár-utca)

139 1—

ALGYÓGYI FOGYASZTÁSI ÉS ÉRTÉKESÍTŐ SZÖVETKEZET.

Vagyon.

MÉRLEG.

Teher.

	K	F	K	F		K	F	K	F	
Kézpénz				2171	46	Jegyzett tizletrésztőke			6440	
Áruk értéke	8331	12				Tartalékok: tartalékalap előző évi áthozat	773	40		
Követelések: árukért új	3415	41				" " folyó évi szaporulat	147	35		
" folyószámlán	864	08				" felszerelés ért. csökk. tart. alapja	520			
" boltos hiány			12610	61		" államsegély			1440	75
Üzletrészhátralék			160			Tartozások: árukért			8441	51
Üzleti berendezések			1176	54		Óvadék			1000	
Ingatlan			600			Felnem vett osztalék			102	
Értékpapír „Hangya” üzletrész			195			Felesleg			489	35
Betét: banknál v. takarékpénztárnál, önálló hitelszövetkezetenél óvadék			1000							
			17913	61					17913	61

Veszteség.

ÜZLETEREDMÉNY.

Nyereség.

	K	F	K	F		K	F	K	F	
Személyzet fizetése: boltkezelő	2016				Nyers felesleg az árukon			4907	36	
könyvelő	600									
pénztárnok	100									
inasok	240									
szolgák			2956							
Házbér	950									
Kamatok			32							
Felszerelés karbantartási költsége	26									
Betegsegélyző pénztári járulék	29	22								
Irodaszerek és kisebb kiadások	411	56								
Alapítási költségek			1416	78						
Illetékek: italmérsai			10							
iparkamarai			323							
Felesleg			489	35						
			4907	36					4907	36

Igazgatóság:

Bencze Imre, Simon Zsigmond, Puskás Kálmán.

Felügyelő-bizottság:

Dr. Szegő Henrik, Jakab Lajos, Fábán Lajos, Csighy Sándor.

Az 1917. december 29-én megtartott közgyűlés ezen mérleget és üzleteredmény-számlát jóváhagyta.

Hitelesítők:

Takáts János, Lukács Ignác.

Puskás Kálmán,

Fenyő Sámuel.

közgy. elnök.

közgy. jegyző.

NYOMATOTT A SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG QYORSSAJTÓJÁN 1918.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.